

Lähipalveluina tuotettavat erityispalvelujen palvelukokonaisuudet radiologisen kuvantamisen osalta

Yleisltk 27.04.2023 § 50
1629/06.00.00/2023

Valmistelijat: Palvelualuejohtaja Jouni Kurola, puh. 044 717 4085, jouni.kurola(at)pshyvinvointialue.fi; osastonylilääkäri Mikko Taina, puh. 044 717 9462, mikko.taina(at)pshyvinvointialue.fi

Pohjois-Savon hyvinvointialueen strategiassa on päätetty, että erityistason palveluja tuotetaan niin Kuopiossa, kuin myös Varkaudessa ja Iisalmessa. Tavoitteena on siis tuottaa palveluita asiakaslähtöisesti myös lähipalvelupisteissä, mutta myös hyödyntää erityisesti Varkaudessa ja Iisalmessa olevat tila- ja henkilöstöresurssit.

Erityispalveluihin kuuluva kuvantamiskeskuksen radiologian toimintayksikkö vastaa alueen lääketieteellistä ja hammaslääketieteellistä kuvantamista sekä kuvantamiseen pohjautuvasta seulontatoiminnasta, joko järjestämällä toiminnan itse tai täydentämällä sitä tarvittaessa ostopalveluilla.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen laajuus ja väestörakenne huomioiden, alueen kuvantamisyksiköiden tiheys on pohjoismaalaisittainkin tiivis. Alueen kuvantamistoiminnan järjestämisessä pyritään hyödyntämään liikkuvia palveluita ja etädiagnostiikkaa mahdollisimman pitkälle, jotta hyvinvointialueen asukkaille pystytään tarjoamaan lähipalveluita ja erikoistuneempia kuvantamistutkimuksia lähellä potilaan asuinkuntaa.

Pohjois-Savon hyvinvointialueella on päivittäistä kuvantamistoimintaa Iisalmen sairaalassa, Puijon sairaalassa ja Varkauden sairaalassa. Näissä yksiköissä on saatavissa tietokonetomografiatutkimuksia sekä mahdollisuuksien mukaan magneettikuvantamistutkimuksia.

Perusterveydenhuollon yksiköissä sijoitettua henkilökuntaa on Kuopion pääterveysasemalla ja Siilinjärven pääterveysasemalla. Näissä yksiköissä kuvantamistutkimuksia on saatavissa päivittäin virka-aikaan. Kuopion pääterveysaseman kuvantamistoiminta pyritään siirtämään vuosien 2026–2027 aikana Puijon sairaalan yhteyteen. Tilamuutokset on osin kyetty toteuttamaan valmisteilla olevaan Uusi-Sydän sairaalaan, vanhaan vuoden 1957 vuonna valmistuneeseen pääsairaalarakennukseen peruskorjauksen yhteydessä ja osin niiden toteutusta selvitetään tulevien peruskunnostamisten ja mahdollisen uudisrakentamisen yhteyteen.

Liikkuvien palveluiden avulla osaviikko aikaista kuvantamistoimintaa on Juankosken, Lapinlahden, Leppävirran, Suonenjoen perusterveydenhuollon yksiköissä. Keiteleen, Kiuruveden, Joroisten, Nilsiä perusterveydenhuollon yksiköistä ja Vuorelan hammashoitolasta kuvantamistoiminta siirtyy muihin yksiköihin.

Mikäli vuodeosastotoiminta tai perusterveydenhuollon yksikkö yllä mainittujen kuntien alueella lakkaa, kuvantamistoiminnat tullaan järjestämään muissa lähipisteissä tai sairaaloissa.

Tulevissa kuvantamislaitteiden elinkaari päivityksissä perusterveydenhuollossa pyritään kustannusten hillitsemiseksi siirtymään liikuteltavaan laitekantaan kiinteiden kuvantamislaitteiden sijaan.

Tarkempi suunnitelma palvelukokonaisuudesta on esitetty erillisessä oheisaineistossa.

Esityslistan oheisaineistona:

- Radiologian palvelurakenne

Valmistelijan päätösehdotus:

Yleisten palveluiden lautakunta käy keskustelun esitetyistä erityispalvelujen lähipalveluina tuotettavista palvelukokonaisuuksista ja hyväksyy palvelukokonaisuuden 1.6.2023 alkaen.

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Muutokset vahvistavat radiologisten palveluiden tuottamista hyvinvointialueen omana tuotantona. Toiminnan muutoksilla työvoiman käyttöä voidaan tehostaa ja kohdentaa tarpeen mukaisesti. Muutoksella saavutetaan taloudellisia säästöjä niin laitehankintojen, huoltosopimusten kuin ostopalveluiden osalta. Harventamalla olemassa olevaa kuvantamislaittekantaa, karsimalla huoltokuluja ja mahdollistamalla henkilöstön liikkumisen Pohjois-Savon hyvinvointialueella kyettäisiin pitämään perusterveydenhuollossa verrattain laajaa kuvantamisen palveluverkkoa. Pitkittämällä säätötoimia jouduttaisiin lähitulevaisuudessa todennäköisesti entistä vahvempaan kuvantamisen keskittämiseen, mikä ei ole eduksi perusterveydenhuollon toiminnalle. Nyt esitetty palvelurakenteen järkevöittäminen toisi huomattavia säästöjä ilman, että kuvantaminen siirtyisi kauas asiakkaasta.

Yhdessä näiden toimintamuutosten vuotuinen säästövaikutus on 883 000 euroa verrattuna nykytilanteeseen. Säästöissä ei ole huomioitu Keiteleen, Joroisten ja Kiuruveden röntgenlaitteiden hankinnan osuutta, sillä näitä laitteita ei ole enää vuonna 2022 esitetty laitehankintasuunnitelmassa. Mikäli röntgentoiminta päätettäisiin palauttaa edellä mainituissa kolmeen yksikköön, tulisi säätää lisähankintabudjetti: Hankintakustannukset näiden laitteiden osalta vuosille 2023 ja 2037 olisivat n. 200 000,00 € per laite per yksikkö.

Jokaiselle laitteelle tulisi laskea 10 000,00 € vuotuinen huoltosopimuskulu sekä henkilöstön liikkumisesta aiheutuvat lisäkulut. henkilöstön sijoittuminen yksiköihin olisi pois muusta kuvantamistoiminnasta.

Ultraäänitoiminnan suunnittelu keskitetysti alueellisena palveluna mahdollistaa toiminnan siirtymisen asteittain ostopalveluhankinnasta omatuotannoksi. Perusterveydenhuollon lääkäreiden kouluttaminen ultraäänen lähetekäytännöistä ohjaa tutkimuksia oikeille, niistä eniten hyötyville, potilaille. Yksityiseltä sektorilta hankittavan palvelun sijaan tuottamalla palvelua itse, voidaan henkilön liikkuvuus ja palkkakulut huomioiden saavuttaa edellä mainitun 883 000 euron ohella 266 544 € vuotuinen lisäsäästö.

Radiologialla toteutetaan jo nyt asiakaslähtöistä mallia, jossa potilas voi mennä kuvantamistutkimuksiin missä tahansa röntgenissä. Jatkossa uuden potilastietojärjestelmän ja potilaan ajanvarausmahdollisuuksien helpottumisen myötä palveluiden saatavuus selkiytyy entisestään asiakkaalle.

Esittelijä	yleisten palveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Yleisten palveluiden lautakunta hyväksyy erityispalvelujen lähipalveluina tuotettavan palvelukokonaisuuden radiologisen kuvantamisen osalta 1.6.2023 alkaen valmistelijoiden esityksen mukaisesti.
Päätös	Merkitään pöytäkirjaan, että Mikko Taina oli paikalla asian esittelyn ajan klo 9.10 – 10.57. Lautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian jatkovalmisteluun muutoseikkojen varmentamiseksi. Kokoustauko klo 11.00 - 11.09.